

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΑΤΑΝΤΙΝΟΥΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ

ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ,

ΠΕΡΙΕΧΩΝ ΣΥΝΟΠΤΙΚΗΝ ΒΙΟΓΡΑΦΙΑΝ ΤΩΝ

ΠΕΡΙ ΥΠΕΡ, Η ΚΑΤΑ, ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ

ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ,

ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΩΝ, ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΩΝ,

ΤΩΝ ΕΝ ΤΩ Α΄ ΜΕΡΕΙ

ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ

ΚΑΤΑΓΕΓΡΑΜΜΕΝΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ.

ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ

Περιέχων συνοπτικήν Βιογραφίαν τῶν περι ὑπέρ, ἢ κατὰ τῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας Συγγραφέων, κτλ. τῶν ἐν τῷ Α΄ Μέρει τοῦ παρόντος Καταλόγου καταγεγραμμένων βιβλίων.

— 0 —

ΑΒ.

ΑΓ.

ΑΒΡΑΜΙΟΣ (Ἰωάννης). Οὗτος κατήγετο μὲν ἐκ γονέων ἀπὸ Κρήτης, ἐγεννήθη δὲ ἐν Βενετία περὶ τὰς ἀρχὰς τῆς 12' ἑκατονταετηρίδος, ὅπου καὶ ἐξεπαιδεύθη εἰς τὰ Ἑλληνικά, Λατινικά τε καὶ Ἰταλικά γράμματα· ἀποπερατωθεῖσων δὲ τῶν σπουδῶν του, ἐχειροτονήθη Ἱερεὺς παρὰ τοῦ ἐν τῇ ῤηθείσῃ πόλει διαμένοντος Ἀρχιεπισκόπου Φιλαδελφίας, καὶ ἀνηγορεύθη μετ' ὀλίγον ἐφημέριος τοῦ ἐκεῖ λαμπροῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου. Δυσανεστηθεὶς μετὰ ταῦτα μὲ τοὺς Ἐπιτρόπους τοῦ ῤηθέντος ἱεροῦ ναοῦ μετέβη εἰς Ζάκυνθον ὡς Διδάσκαλος τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης. Συνέγραψε ποιητικά τινα ἀπανθίσματα καὶ ἐπεστάτησεν εἰς τὴν διόρθωσιν δύο ἐκκλησιαστικῶν ποιημάτων διὰ τύπου ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ ἐκδοθέντων. Ἴδε τοὺς Ἀριθμοὺς 27 καὶ 121.

ΑΓΑΠΙΟΣ Μοναχός. Ἐγεννήθη ἐν Κρήτῃ περὶ τὰ τέλη τῆς 15' ἑκατονταετηρίδος, κατ' ὠνομάζετο Ἀθανάσιος Λάρδος πρὶν λάβῃ τὸ ἱερὸν σχῆμα τοῦ Μοναχοῦ. Ἠσκησεν ἐν τῷ Ὄρει τοῦ Ἀθωνος ὅπου ἐξεπαιδεύθη τὰ Ἑλληνικά. Μετὰ ταῦτα μετέβη εἰς Βενετίαν, ὅπου συνέταξε καὶ μετέφρασεν ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης εἰς τὴν τότε ἀπλοελληνικὴν διάφορα ἐκκλησιαστικὰ ποιήματα, τῶν ὁποίων μέγα μέρος ἐτυπώθησαν, τὰ δὲ ἕτερα ἔμειναν χειρόγραφα ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου τῶν Ὀρθοδόξων Χριστιανῶν ἐν Βενετία, ὅπου ἀπεθίωσεν. Ὁ Κάβες ὁμιλῶν περὶ τοῦ ἐκλογίου του γράφει οὕτω. *Liber Ecclesiasticus ab Agapio Cretensi apud Montem Athum Monacho viro in scriptis tum Graecorum, tum Latinorum non ne-*

rudito, lingua vulgari, ex diversis Graecorum Latino-rumque operibus. Ἴδε τοὺς Ἀριθμοὺς 80, 81, 85, 92, 103 καὶ 255.

ΑΓΑΠΙΟΣ Ἱερομόναχος. Οὗτος ἐγεννήθη ἐν Δημητριάδι, πόλει τῆς Πελοποννήσου, περί τὰ μέσα τῆς ΙΗ' ἑκατονταετηρίδος. Διδαχθεὶς αὐτόθι τὴν Ἑλληνικὴν φιλολογίαν, ἐχρημάτισε μετὰ ταῦτα εἰς τῶν κτιτόρων καὶ διδασκάλων τῆς ἐν τῇ Ῥηθείᾳ πόλει συστηθείσης σχολῆς. Ἡ φήμη ταχέως ἔκαμνε γνωστὸν τ' ὄνομα αὐτοῦ, διὸ καὶ προσεκλήθη Σχολάρχης τῆς ἐν Σμύρνῃ τοῦ Ἱεροθέου σχολῆς. Ἐνησχολήθη μετὰ τοῦ ἐκ Νάξου Νικηδήμου εἰς τὴν μετάφρασιν τοῦ Πηδαλίου. Ἐπιστρέψας δὲ εἰς Ἑλλάδα ἀπεβίωσεν εἰς Ἄργος τῇ 14 Φεβρουαρίου 1815. Ἴδε τὸν Ἀριθμὸν 358.

ΑΓΓΕΛΟΣ (Χριστόφορος). Ἀόγιος ἀνὴρ τῆς ΙΖ' ἑκατονταετηρίδος, γεννηθεὶς ἐν Πελοποννήσῳ. Μὴ δυνάμενος νὰ ὑποφέρῃ τὰς καταδρομὰς τῶν Τούρκων κατέφυγεν εἰς Ἀγγλίαν ὅπου ἐτύπωσε τὴν περιγραφὴν τῶν Ἐκκλησιῶν τῶν Ὀρθόδοξων Χριστιανῶν ἐν τῇ Ἀνατολῇ, καὶ ἕτερα δύο πονήματα, τὸ ἐν ἐπιγραφόμενον Ἐγκώμιον τῶν Ἀγγλων, καὶ τὸ δεύτερον Περὶ Ἀποστάτου Ἐκκλησίας. Τὰ δύο πονήματα ταῦτα εἶναι τὴν σήμερον δυσεύ-

ρετα. Ἴδε τὸν Ἀριθμὸν 38.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Ἱερομόναχος, Κρής, εἰς τῶν λογίων κληρικῶν τῆς Ἀνατολ. Ἐκκλησίας, γεννηθεὶς περί τὰς ἀρχὰς τῆς ΙΙΙ' ἑκατονταετηρίδος. Μετέφρασεν ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς εἰς τὴν κοινὴν γλῶσσαν ἀσκητικὸν βιβλίον ἐπιγραφόμενον Νέος Κλίμακας, καὶ Συλλογὴν ἑρμηνειῶν τοῦ Ψαλτηρίου. Ἴδε τοὺς Ἀριθμοὺς 122 καὶ 146.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Ἱερομόναχος ὁ λεγόμενος Πάριος ἐκ τῆς νήσου Πάρου πατρίδος του. Ἦτον εἰς τῶν ἐγκριτωτέρων μαθητῶν Εὐγενίου τοῦ Βουλγάρου ἐν τῇ σχολῇ τοῦ ὄρους Ἄθωνος. Ἐχρημάτισε δὲ σχολάρχης τοῦ κοινοῦ σχολείου τῆς Θεσσαλονίκης καὶ Χίου, ὅπου ἀπεβίωσε κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς παρούσης ἑκατονταετηρίδος. Μετέφρασεν ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς εἰς τὴν κοινὴν γλῶσσαν, διάφορα ἐκκλησιαστικὰ πονήματα. Συνέταξε δὲ Θεολογικὸν σύγγραμμα, καὶ τινὰ φιλολογικὰ περὶ τῶν δευτέρων τούτων θέλω ὁμιλήσει ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ. Ἴδε τοὺς Ἀριθμοὺς 305, 307, 312, 378 καὶ 406.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ (Γεωργίου). Ἐγεννήθη εἰς Χάνδακα, πόλιν τῆς Κρήτης, καὶ ἦτον υἱὸς τοῦ σοφωτάτου καὶ λογιωτάτου κυροῦ Γεωργίου ἱερέως τοῦ Ἀλεξάνδρου, ὡς ὁ ἴδιος ἐπονομάζεται ἐν τῷ παρ' αὐτοῦ ἐκδοθέντι Ψαλτηρίῳ. Ἐπαγγέ-

λετο δὲ τὸν τυπογράφον ἐν τῇ ἄλλοτε περιωνύμῳ Βενετία, πρωτευούσῃ τῆς κραταιοτάτης Ἀριστοκρατίας τῶν Ἑνετῶν. Ἴδε τὸν Ἀριθμὸν 1.

ΑΛΛΑΤΙΟΣ (Λέων). Εἷς τῶν σοφωτέρων ἀνδρῶν τῆς 12'. ἑκατονταετηρίδος. Ἐγεννήθη ἐν Χίῳ κατὰ τὸ 1586 ἔτος ἐκ γονέων τοῦ Δυτικοῦ δόγματος, τῶν λεγομένων παρὰ τοῖς Ἰταλοῖς Γραικολατίνων. Ἦτο δεκάτης ὅτε ὁ πατήρ του τὸν ἐπεμψεν εἰς Καλαβρίαν ἵνα διδαχθῇ τὰ στοιχειώδη μαθήματα τῆς Ἑλληνικῆς Λατινικῆς τε καὶ Ἰταλικῆς φιλολογίας ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς ἰσχυρᾶς οἰκογενείας τοῦ Καρδινάλιου Σπινέλλου. Κατὰ δὲ τὸ 1600 ἔτος μετέβη εἰς Ῥώμην πρὸς ἀποπεράτωσιν τῶν σπουδῶν του εἰς τὴν φιλολογίαν, φιλοσοφίαν καὶ θεολογίαν. Αποπερατωθέντων δὲ τῶν μαθημάτων του ἐπέστρεψεν εἰς τὴν ἐξυτοῦ πατρίδα· ἀλλὰ μὴ εὐχαριστηθεὶς ἐν αὐτῇ, μετ' οὐ πολὺ ἐπκνήθη εἰς Ῥώμην, καὶ ἤρχισε νὰ ἀκολουθῇ τὰ μαθήματα τῆς Ἰατρικῆς. Γνωστὸν δὲ ὄντα διὰ τὰς πρὸ κήλους φιλολογικὰς του γνώσεις εἰς διαφόρους Καρδινάλιους, ὁ Πάπας Γρηγόριος 18'. τὸν ἔστειλε κατὰ τὸ 1622 ἔτος, εἰς Βιδελβέργην ἵνα παραλάβῃ καὶ πέμψῃ ἐν Ῥώμῃ τὴν Βιβλιοθήκην τῆς πόλεως ταύτης ἣν ὁ Ἐκλέκτωρ τῆς Βαυαρίας εἶχε δωρήσει εἰς τὸν Πάπαν. Μετὰ

ταῦτα ἐχρημάτισε Βιβλιοθηκᾶριος τῶν Καρδινάλιων Βύχη καὶ Μπαρμπερίνη· καὶ τέλος κατὰ τὸ 1661 ἀνηγορεύθη ἐπιστάτης τῆς περιωνύμου βιβλιοθήκης τοῦ Βατικάνου ὑπὸ τοῦ Πάπα Ἀλεξάνδρου τοῦ 5'. πλὴν προβεβηκὼς ἤδη τὴν ἡλικίαν ἀπεβίωσε τὸν Ἰανουάριον μῆνα τοῦ 1669 ὄγδοήκοντα καὶ τριῶν ἐτῶν. Ὀλίγα δ' ἔτη πρὸ τοῦ θανάτου του ἐσύστησεν ἐν τῇ πατρίδι του Χίῳ ἰδίαις δαπάναις σχολεῖον διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν τέκνων τοῦ Δυτικοῦ δόγματος, τὸ ὁποῖον ὀνομαζόμενον *Μεγάλο Σχολεῖο* καὶ ἐφορευόμενον ὑπὸ τῶν ἐν Χίῳ Λατίνων ἐσώζετο μέχρι τῆς καταστροφῆς τῆς νήσου ταύτης, κατὰ τὸ 1822 ἔτος· Ἠγάπα τὴν δόξαν τῆς πατρίδος του, ἀλλὰ ὁ ἄκρος ζῆλος του ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς τοῦ Πάπα τὸν ὤθησε νὰ γείνη φανατικώτατος κατὰ τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἐπομένως αἱ ὕβρεις καὶ αἱ ἀρχαὶ κατὰ τῆς Ἑλλάδος ἦσαν πάντοτε εἰς τὸν κάλαμόν του ὅσκις ἔγραψε περὶ τῶν τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ἄς χρησιμεύσωσιν ὡς δεῖγμα αἱ ἀρχαὶ καὶ αἱ ὕβρεις του κατὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ γένους αἱ ὅποια ἀναγινώσκονται εἰς τὴν διατριβὴν του *De libris Ecclesiasticis Graecorum*, ὅπου ἐξηγεῖ τί ἐστὶν τὸ *Τριώδιον*, καὶ τὴν ὁποίαν ἐσχολίασεν ὁ Φαβρίκιος ἐν τῷ Βιβλ. Ε'. Κεφ. Ε'. σελ. 133.

καὶ 134 τῆς Ἑλληνικῆς Βιβλιοθήκης.

Περὶ τῆς παιδείας δὲ τοῦ Ἀλλατίου ἰδοὺ ἡ κρίσις τοῦ Γάλλου κριτικοῦ Niceron. «C'était, λέγει, un homme laborieux et infatigable, doué d'une mémoire prodigieuse, et qui savoit beaucoup en tout genre d'érudition; mais il manquait de justesse et de critique, et l'on remarque dans ses ouvrages beaucoup plus de lecture et de savoir, que d'esprit et de jugement.» Ἐν ἀνεκδότῳ θέλει ἀποδείξει πόσον ἦτο καρτερὸς εἰς τὰς ἔξεις του. Διέχεται ὅτι εἰς τὸ διάστημα τεσσαράκοντα ἐτῶν δὲν ἐμειψέχειρήσθη εἰμὴ τὸ αὐτὸ κονδύλι, καὶ ὅτι ἀπολεσθέντις τούτου ἐλυπίθη μέχρι δακρύων. Ἦτο τοσοῦτον ταχυγράφος ὥστε ἐν διαστήματι μιᾶς νυκτὸς ἀντέγραψε τὸ πόνημα *Diarium Romanorum Pontificum*, ὅπερ εἰς καλόγηρος εἶχε δανείσει αὐτῷ διὰ μόνον μίαν ἡμέραν. Ὁ Ἀλλάτιος ἀριθμεῖται μεταξὺ τῶν πολυγράφων καὶ πολυγλώττων συγγραφέων. Καὶ τῷ ὄντι, ἐκτὸς τῶν δύο μικρῶν θεολογικῶν πονημάτων γεγραμμένων εἰς τὴν κοινὴν ἡμῶν γλῶσσαν, (ἴδε Ἀριθ. 93, καὶ 98,), ὁ Ἀλλάτιος ἐδημοσίευσε τὰ ἐφεξῆς συγγράμματα.

1) Eustathii Antiocheni et martyris in Hexaëmeron

commentarius . ac de Engastrimytho . dissertatio adversus Origenem; item Origenis de eodem Engastrimytho, cum versione atque in Hexaëmeron notis et Allatii syntagmate de Engastrimytho. Lugduni 1629. εἰς 4ον.

2) Mantissa ad opera S. Anselmi, episcopi Cantariensis. Lugduni 1630. εἰς φύλ.

3) Monumentum Adulitanum Ptolomaei Evergetae, Graece et Latine. Romae 1631 εἰς 4ον. καὶ Lugd. Batav. 1674 εἰς 8ον.

4) Catena S S. Patrum in Ieremiam prophetam et Thrinos; expositio item S. Ioannis Chrysostomi, nec non Homiliae VIII. Origenis et Maximi confessoris Questio in eundem prophetam, graece et latine cum Mich. Ghislerii in Ieremiam commentariis. Lugd. 1633. τόμ. 2. εἰς φύλλον.

5) Apes Urbanae, sive de viris illustribus, qui ab anno 1630 per totum 1632 Romae adfuerunt, ac typis aliquid evulgavunt. Romae 1633. εἰς 8ον.

6) Poëmata varia graeca. Romae 1633. εἰς 8ον.

7) De Psellis et eorum scriptis. Romae 1634. εἰς 8ον.

8) Procli Diadochi Paraphrasis in Claudii Ptolemaei libros IV de siderum effe-

ctionibus, graece et latine. Amst. (Lugd. Batav.) 1635. εἰς 8ον.

9) De erroribus magnorum virorum in dicendo, Dissertatio. Romae 1635. εἰς 8ον.

10) Socratis, Antisthenis et aliorum Socraticorum epistolae cum versione et notis et dialogo de scriptis Socratis. Parisiis 1637. εἰς 8ον.

11) De aetate et interstitiis in collatione ordinum etiam apud Graecos servandis. Romae 1638. εἰς 8ον.

12) Sanctissimi Papae Clementis VII Bulla, graece reddita, ut extat apud Leonem Allatum libro de aetate, et interstitiis. Romae 1638. εἰς 8ον.

13 Sallustii philosophi opusculum de Diis et Mundo graece et latine. additis notis Lucae Holstenii. Romae 1638. εἰς 12ον. καὶ Lugd. Batav. 1639. εἰς 8ον.

14) Philo Byzantius de septem mundi spectaculis. Cum versione et notis. Romae 1640. εἰς 8ον.

15) Vita Homeri, scripta a Proclo et aliis duobus anonymis. Graece et latine ante librum de patria Homeri (*). Lugd. 1640 εἰς 8ον.

(*) Ὁ Ἀλλάτιος συνέταξε καὶ ποίημα Ἑλληνιστὶ περὶ τῶν γενεθλίων τοῦ Ὁμήρου, ὁπερ μεταφρά-

16) Animadversiones in antiquitatum Etruscorum Fragmenta. Parisiis 1640. εἰς 4ον.

17) Confutatio fabulae de Ioanna papissa, et monumentis graecis, Urbano VIII iubente scripta. Romae 1640 εἰς 4ον.

18. Excerpta varia Graecorum Sophistarum et Rhetorum. Romae 1641. εἰς 8ον.

19) De libris ecclesiasticis Graecor. Parisiis 1644. εἰς 4ον.

20) Vita Iulii Caesaris La-gallae. Parisiis 1644. εἰς 8ον.

21) Aedificationes Romanae Pauli V procuratae viarum et aquarum a Laelio Biscia, cardinali. Patavii 1644. εἰς 8ον.

22) De mensura temporum antiquorum, et praecipue Graecorum, exercitatio. Coloniae 1645. εἰς 8ον.

23) De Ecclesiae occidentalis atque orientalis perpetua consensione lib. III. cum disertatione de Dominicis et Hebdomadibus Graecorum, et de missa Presanctificatorum. Coloniae Agrippinae 1648. εἰς 4ον.

εθῆ Λατινιστὶ ὑπὸ Ἀνδρέου Βαϊά-
νου. Τὸ ποίημα τοῦτο ἀναγινώσκει-
ται ὡς προσθήκη εἰς τὸ πολύτομον
καὶ πολύτιμον σύγγραμμα ἐπιγρα-
φόμενον Thesaurus Antiquitatum
Graecarum Gronovii.

24) Epistolae tres ad Bartholdum Nihusium. 1. de liturgia S. Iacobi. 2, pro asserenda Graecorum communionem sub specie unica, et 3. de lignis S. Crucis. Coloniae 1648. εἰς 8ον.

25) Georgii Acropolitae, magni logothetae historia, cum versione et notis, atque diatriba de Georgiis et eorum scriptis. Parisiis 1651 εἰς φύλλον.

26) Graecia Orthodoxa, in quo opere graece et latine exhibentur Latinis faventia scripta. Romae 1652 et 1659. Τόμ. 2. εἰς 4ον.

27) Il Viaggio della Signora D. Lucrezia Barberina, Duchessa di Modena, da Modena a Roma. Genova 1654. εἰς 4ον.

28) La vita della venerabile suor Maria Raggi da Scio del terzo ordine di S. Domenico. In Roma 1655. εἰς 4ον.

29) La Concorde des nations Chrétiennes d'Asie, d'Afrique, et d'Europe sur la foi catholique abandonnée par les Protestans. Moguntiae 1655. εἰς 8ον.

30) Eustratii praesbyteri liber de vita functorum statu graece et latine. Romae 1655. εἰς 8ον.

31) De utriusque ecclesiae, occidentalis atque orientalis

perpetua in dogmate de purgatorio consensione Romae. 1655. εἰς 8ον.

32) S. Methodii Convivium virginum, graece et latine cum notis et diatriba de Methodiis. Romae 1656. εἰς 8ον.

33) Vita e morte del P. F. Alessandro Baldrati da Lugo fatto morire nella città di Scio da Turchi per la Fede cattolica. In Roma 1657. εἰς 12ον.

34) Ioannes Henricus Hottingerus, fraudis et imposturae manifestae convictus. Romae 1661. εἰς 8ον.

35) Vindiciae Synodi Ephesianae et S. Cyrilli de processione ex Patre et Filio Spiritus Sancti. Romae 1661. εἰς 8ον.

36) De octava synodo Photiana. Romae 1662. εἰς 8ον.

37) Mich. Pselli Encomium in Simeonem Metaphrastem et officium, Simeonis Metaphrastae oratio in lamentationem S. Deiparae, et epistolae IX graece ac latine cum diatriba de Simeonibus. Parisiis 1664. εἰς 4ον.

38) Dramaturgia, divisa in sette indici. Roma 1666. εἰς 12ον.

39) De Nilis. Romae 1668. εἰς φύλλον.

40) Σύμμικτα sive Opusculorum Graecorum et La

tinorum vetustiorum ac recentiorum libri X. Romae 1668. εις 4ον.

41) S. Nili ascetae epistolae MDXI distributae in quatuor libros, graece et latine. Romae 1668. εις φύλ.

42) In Rob. Creyghtoni apparatus, versionem et notas ad historiam Synodi Florentinae a Sylvestro Syropulo scriptam, et Hag. Com. 1660 fol. graece et latine editam exercitationes. Romae 1674. εις 4ον.

43) Variarum lectionum ad Constantini Manassis breviarium historicum, ad calcem Manassis graece et latine editae a Car. Annibale Fabrotto Romae 1695. εις φύλ.

ΑΝΔΡΟΥΤΖΗΣ (Αλοδοσιος) Κύπριος. Βμαθήτευσεν ἐν Ῥώμῃ καὶ ἐπομένως ἐποτίσθη ἀρκούντως εἰς τὸ δόγμα τῶν Δυτικῶν ὑπεραπίζων τὴν ἀρχὴν τοῦ Παπα. Συντάσσεται μετὰ τῶν ἀρίστων Θεολόγων τῆς III' ἑκτονταετηρίδος. Ἐκτὸς δὲ τῶν γεγραμμένων Ἑλληνιστὶ καὶ Λατινιστὶ, (Ἴδε ἀριθ. 156 καὶ 163), ἐξέδωκε καὶ τὰ ἐφεξῆς:

1) Orazione in lode del Sig. Andrea Cornaro. Bologna 1720. εις 4ον.

2) Perpetuae ecclesiae doctrina de infallibilitate Papae in decidendis ex cathedra fidei quaestionibus extra concilium oecumenicum et ante

fideliarum acceptionem. Bononiae 1720. εις 4ον.

3) Clementina constitutio Unigenitus, ecclesiae traditionum vindex. Bononiae 1723. εις 4ον.

4) Peremptorium Iconomachiae per Iac. Picenium reviviscentis. Venetiis 1730. εις 8ον.

5) Oratio panegyrica de divo Andrea Corsino. Romae 1731. εις 4ον.

6) Vindiciae sermonis S. Ildefonsi, archiep. Toletani, de perpetua virginitate ac parturitione dei genitricis Mariae. Romae 1742. εις 8ον.

7) Specimen philosophiae moralis expressum in praestantioribus legibus et virtutibus gentilium Graecorum. Romae 1744. εις 8ον.

ΑΝΘΙΜΟΣ ἐξ Ἰσηρίας. Εἰς τῶν λογίων Ἱερομονάχων τῆς ΙΖ' ἑκτονταετηρίδος πρὸς τὸν ὁποῖον ἐνεπιστεύθη ἡ ἐπίστασις τῆς ἐν τῇ Μονῇ τοῦ Συναγώρου συζητήσεως τυπογραφίας ἐν Βουκουρεστίῳ ὑπὸ τὴν πρᾶστασιαν τοῦ φιλομούσου ἡγεμόνας Ἰωάννου Κωνσταντίνου Βασσαράβα τοῦ Μπραγκοβάνου. Κατὰ τὸ 1705 ὁ Ἀνθίμος ἐχειροτονήθη Ἐπίσκοπος Ῥυμνίκου ἀλλὰ μὴ θέλων ν' ἀποχωρισθῇ ἀπὸ τὴν ἀγαπητὴν τοῦ τυπογραφίαν, μετήνευκεν ταύτην ἐν τῇ Μονῇ τῆς Ἐπισκοπῆς του. Ἀναγορευθέντος δὲ τοῦ Ἀνθίμου Μητροπο-

λίτου 'Ογγροβλαχίας επέστρεψεν εἰς Βουκουρέστιον καὶ ἡ τυπογραφία του, ἐκ τῆς ὁποίας ἐξεδόθησαν πάμπολλα ἐκκλησιαστικά βιβλία. Ἴδε τοὺς ἀριθμοὺς 120, 126, 127, 128, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 138, 140, 142, 144, καὶ 154.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ Μοναχός. Εἰς τῶν λογίων κληρικῶν τῆς ΙΖ' ἑκατονταετηρίδος. Ἐκ διαφόρων ἱστορικῶν τε καὶ ἐκκλησιαστικῶν βιβλίων συνέταξε μίαν ἐπιτομὴν ἣν ὀνόμασε *Μέλισσα*. Ἴδε τὸν ἀριθμὸν 109.

ΑΡΓΕΝΤΗΣ (*Εὐστράτιος*) Χίος. Ἄριστος Ἱατροφιλόσοφος καὶ Θεολόγος τῆς ΙΙ' ἑκατονταετηρίδος. Περὶ αὐτοῦ θέλω ὁμιλήσει διεξοδικώτερα ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ τοῦ Β' Μέρους τοῦ παρόντος Καταλόγου. Ἴδε τοὺς ἀριθμοὺς 210, 216 καὶ 224.

ΑΡΚΟΥΔΙΟΣ (*Ἀρτώνιος*). Ἐγεννήθη ἐν Σολέντῳ, πολιχνίῳ τῆς ἐπαρχίας Ὀτράντου τοῦ βασιλείου τῆς Νεαπόλεως περὶ τὰ μέσα τῆς Ις' ἑκατονταετηρίδος ἐκ γονέων Γραικολατίνων. Ἀποπερατώσας δὲ τὰς σπουδὰς του εἰς τὸ Ἐκκλησιαστικὸν φροντιστήριον τῆς ἐπαρχίας του, καὶ χειροτονηθεὶς Ἱερεὺς, ἀνηγορεύθη μετ' ὀλίγον Πρωτόπαπας τῆς Ἐκκλησίας Σολέντου. Μετέβη ἔπειτα εἰς Ῥώμην κατὰ πρὶσκλησιν τοῦ Καρδινάλιου Ἰουλίου Σαντόρου ἵνα συντάξῃ εἰς τὴν κοινὴν φρά-

σιν τῶν Γραικῶν τὸ λεγόμενον **Breviario** (Σύνοψιν) πρὸς χρῆσιν τῶν Λατίνων ἱερέων. Συνέταξε δὲ καὶ ἕτερον βιβλίον ἐπιγραφόμενον Νέον Ἀνθολόγιον, καὶ μετὰ παρέλευσιν 14 ἐτῶν, τῷ 1639, ὁ Πάπης Οὐρβανός ὁ Η' τὸν ἀνηγόρευσε ἐπίσκοπον τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Νούσκου. Ἴδε τὸν ἀριθμὸν 24.

ΑΡΚΟΥΔΙΟΣ (*Πέτρος*). Ἐγεννήθη μὲν οὗτος ἐν Κερκύρᾳ, μετέβη δὲ ἐκ νεαρᾶς του ἡλικίας εἰς Ῥώμην ὡς ὑπότροφος τοῦ ἤδη συστηθέντος Γυμνασίου παρὰ τοῦ Πάπα Γρηγορίου ΙΓ' πρὸς ἐκπαίδευσιν τῶν ἐξ Ἀνατολῆς ἐλθόντων νεανίσκων Ἑλλήνων εἰς τὸ δόγμα τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας. Τοσοῦτον ἐπιμελής ἐφάνη εἰς τὰ μαθήματά του ὥστε πρῶτος αὐτὸς μεταξὺ τῶν συμμαθητῶν του ἔλαβε τὸ δίπλωμα τοῦ διδάκτορος τῆς Θεολογίας, καὶ ἐχειροτονήθη ἱερεὺς τῶν ἐκεῖ Γραικο-Οὐνιτῶν. Διὸ ὁ Πάπης Γρηγόριος ΙΔ' τὸν ἀπέστειλεν εἰς Πολωνίαν ἵνα καθησυχάσῃ τὰς ἀναφανεῖσας διχονοίας τῶν Ῥουθηνῶν, οἵτινες ἤθελον νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὸ παλαιὸν τῶν δόγμα τῶν Ὀρθόδοξων Χριστιανῶν. Κατορθώσας δὲ τοὺς σκοποὺς του ἐπέστρεψεν εἰς Ῥώμην κατὰ τὸ 1595 ἔτος. Ὁ Πάπης ὁμοίως Κλήμης ὁ Η' τὸν ἐπεμψεν ἐκ νέου εἰς Πολωνίαν ἵνα ὑποστηρίξῃ τὴν πίστιν τῶν προσηλύτων μὲ τὰς διδασχὰς του. Καὶ τῷ ὄντι κατὰ

ἐπὶ ἐκεῖ διαμονὴν τοῦ εἰκοσιν ἔτων, ἐξεπλήρωσε τὰ χρέη τοῦ ἱεροκέρυκος μὲν ὅλον τὸν ἀπαιτούμενον ζῆλον. Τέλος ἐπανελθὼν εἰς Ῥώμην, καὶ φρονοῦμενος μὴ ἐκ τρίτου διαταχθῆναι ἀναχωρήσει διὰ τὴν Πολωνίαν, ἐζήτησε καὶ εἰδοθῆ αὐτῷ ἡ ἀδεια νὰ καταταχθῆ μεταξὺ τῶν ἱερέων τοῦ Δυτικοῦ κλήρου. Ὁ Καρδινάλιος Σκιπίων Μποργιέζις ἐκτιμῶν τὸν ὑπὲρ τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας ζῆλον τοῦ Ἑλληνοῦ Ἀρκουδίου, ἀμα δὲ καὶ τὴν παιδείαν του, παρέλαβεν αὐτὸν εἰς τὴν αὐλήν του. Περιπατῶν ὁ Ἀρκουδίου ἡμέραν τινα συνεκρούσθη καθ' ὁδὸν ὑπὲρ ἑνὸς ἵππου φορτωμένου πίθους οἴγου, καὶ πετόντος τούτου εἰς τοὺς πόδας του, τοσοῦτον συνετρίφθησαν οὗτοι ὥστε δὲν ἠδυνήθη πλέον νὰ περιπατήσῃ ἐφ' ὅλης τῆς ζωῆς του. Τὸ δυστύχημα τοῦτο τὸν παρεκίνησε νὰ ἐπανεέλθῃ ἐντὸς ἐκείνου τοῦ φροντιστηρίου, ὅπου τόσον ἡσυχῶς διῆλθε τὰ πρῶτα ἔτη τῆς νεότητός του. Τρία δὲ ἔτη μόνον ἐπέζησε μετὰ τὴν συμβῆσαν αὐτῷ δυστυχίαν, δαπανήσας ὅλον τὸν χρόνον τοῦτον εἰς τὴν σύνθεσιν διαφόρων Θεολογικῶν συγγραμμάτων· ἀπεβίωτε δὲ κατὰ τὸ 1633 ἔτος, καὶ ἐνταφιάσθη εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ῥηθέντος Ἑλληνικοῦ φροντιστηρίου, εἰς τὸ ὅποιον ἐδώρησε διὰ διαθήκης τὴν Βιβλιοθήκην του, καὶ τὰ χειρόγραφα διαφό-

ρων συγγραμμάτων του, ἐκ τῶν ὁποίων δύο δὲν ἐτυπώθησαν εἰσέτι κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ῥοδοτᾶ (1). Ἐκτὸς δὲ τοῦ ἀναφερομένου ἐν τῷ Καταλόγῳ τούτῳ Θεολογικοῦ συγγράμματος. (Ἴδε τὸν Ἀριθμὸν 72), ἐτυπώθησαν καὶ τὰ ἐφεξῆς Λατινιστί.

1) Demetr. Cydonius Monachus, Prochori frater, cuius opera varia, edita ab Arcudio Graece et Latine. Romae 1630. εἰς 8ον.

2) Opuscula de Processione Spiritus Sancti. Romae 1630 εἰς 8ον.

3) De Concordia Ecclesiae Occidentalis et Orientalis in septem sacramentorum administratione. Romae 1630 εἰς 8ον.

4) Utrum detur Purgatorium. Romae 1632. εἰς 8ον.

5) Menologium Graecorum, jussu Basilii imp Cpolis conscriptum. Romae 1659. εἰς φιλ.

6) Opuscula Aurea Theologica quorundam clarissimorum virorum posteriorum Graecorum, qui extinguendae Graeciae, instar postremi splendoris, impetu quodam divino, cum pietatis tum doctrinae fulserunt, circa processionem Spiritus Sancti, videlicet: Ioan. Vecchi

(1) Rodotà Del Rito Greco in Italia. Roma. Vol 3, εἰς 4ον.

Patriarchae CPolitani, Bessarionis Cardinalis, Demetrii Cydonis CPolitani, Maximi Planadis, etc. Petro Arcudio Corcyraeo collectore et interprete. Romae Typis Sac. Congreg. de Propag. Fide 1670. εἰς 4ον.

B.

ΒΑΒΑΤΙΝΟΣ (Νικόδημος).

Ἐγεννήθη ἐν Λεβαδείᾳ, πρωτεύουσα τῆς Βοιωτίας, περὶ τὰ μέσα τῆς ΙΖ' ἑκατονταετηρίδος, ὅπου ἐχειροτονήθη Ἱεροδιάκονος. Μετέβη εἰς Βενετίαν ὑπηρέτων τὸν ἐκεῖ ναὸν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου τῶν Ὀρθοδόξων καὶ ἐπεστάτησεν εἰς τὴν διόρθωσιν ἐνὸς πονήματος τοῦ Ματθαίου Τζιγάλα. Ἴδε τὸν Ἀριθμὸν 111.

ΒΑΡΟΥΧΑΣ (Ἀθανάσιος).

Ἱερομόναχος ἐκ τῆς νήσου Κρήτης, καὶ εἰς τῶν λογίων τῆς ΙΗ' ἑκατονταετηρίδος. Συνέταξε διαφόρους λόγους ἐπὶ τῶν παθῶν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἴδε τὸν Ἀριθμὸν 288.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Ποστέλνικος. Εἰς τῶν εὐπατριδῶν τῆς Δακίας, καὶ τῶν λογίων ἀνδρῶν τῆς παρούσης ἑκατονταετηρίδος. Πρὶν λάβῃ τὸ ἀξίωμα τοῦ Ποστελνίκου ἐπαγγέλλετο τὸν Ἰατρὸν εἰς Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἐπειδὴ ἦτο πεπαιδευμένος ὁ αἰοίδιμος Πατριάρχης Γρηγόριος τὸν ἐδιώρισε Ἐπιστάτην τῆς ὑπ' αὐτοῦ συ-

στηθείσης ἐν Κωνσταντινοῦπόλει τυπογραφίας. Ἴδε τοὺς Ἀριθμοὺς 353 καὶ 399.

ΒΕΛΑΣΤΗΣ (Θωμᾶς Στατισλάος). Ἐγεννήθη μὲν ἐν Χίῳ περὶ τὰς ἀρχὰς τῆς ΙΗ' ἑκατονταετηρίδος, ἐκ γονέων Γραικολατίνων, ἐπαιδεύθη δὲ ἐν Ῥώμῃ, ὅπου κατετάχθη εἰς τὸ γνῶσον τάγμα τῶν Ἰησοῦιτῶν. Διατρίβων ἐκεῖ ἐξέδωκεν εἰς ὠφέλειαν μερικῶς τῶν Χιότων, ὡς αὐτὸς γράφει, τὸ ἐν τῷ Καταλόγῳ τούτῳ φέρων Ἀριθμὸν 194 ἀσκητικὸν βιβλίον, τοῦ ὁποίου ἡ φράσις εἶναι πολὺ χυδαία. Ἐγνώριζεν ὁμῶς καλῶς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν. Μαρτυρεῖ τοῦτο τὸ Λατινιστὶ σύγγραμμά του ἐπιγραφόμενον. *Dissertatio de Litterarum Graecarum pronuntiatione*. Romae, 1751 εἰς 4ον. Τὸ πόνημα τοῦτο ἐτυπώθη μετὰ ταῦτα καὶ Ἰταλιστί.

ΒΕΛΗΜΑΣ (Γεώργιος). Δόγιος ἀνὴρ τῆς ΙΗ' ἑκατονταετηρίδος, ἐνασχολούμενος περὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν. Συνέταξε τὴν Ἀκολουθίαν τοῦ ὁσίου Ἰωάννου τοῦ Ἐρημίτου. Ἴδε τὸν Ἀριθμὸν 300.

ΒΕΝΔΟΤΗΣ ἢ ΒΕΝΤΟΤΗΣ (Γεώργιος). Ἐγεννήθη ἐν Ζακύνθῳ περὶ τὰ μέσα τῆς ΙΗ' ἑκατονταετηρίδος. Ἀποπερατωθεῖσων δὲ τῶν σκουδῶν του ἐν τῇ πατρίδι του, μετέβη εἰς Βενετίαν πρὸς μάθησιν τῆς τυπογραφικῆς τέχνης. Μετὰ ταῦτα

ἀνεχώρησεν εἰς Βιένναν, καὶ πρῶτος αὐτὸς ἐσύστησεν ἐν τῇ πρωτεύουσῃ ταύτῃ τῆς Αὐστρίας *Ἑλληνικὴν τυπογραφίαν*, ἐκ τῆς ὁποίας ἐξέδωκε διάφορα ἐκκλησιαστικά καὶ φιλολογικὰ βιβλία. Ἐνεκα δὲ τῶν δευτέρων τούτων θέλω ὁμιλήσει περὶ τοῦ Βενδότη καὶ εἰς τὸ Β' Μέρος τοῦ παρόντος Καταλόγου. Ὁφείλω ἐνταῦθα νὰ εἶπω ὅτι δικαίως τῷ λόγῳ ὠνόμασα τὸν Βενδότην, ἐν τῇ σημειώσει μου περὶ τῆς ἐκδόσεως τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας τοῦ Μελετίου, μεταφραστὴν αὐτῆς, ἂν καὶ τὴν μετέφρασεν ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς ὁ Ἰωάννης Παλαιολόγος, Πρωτοεπιστολάριος τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας. Μαρτυρεῖ τοῦτο ὁ δαπανήσας διὰ τὴν ἐκδοσὶν τῆς ῥηθείσης Ἱστορίας Πάνος Δαμπανιτζιώτης ἐν τῷ Προοιμίῳ τοῦ Α'. Τομου. α Λαζών αὐτὴν, λέγει, μεταφρασμένην εἰς τὴν ἀπλοελληνικὴν παρὰ Ἰωάννου Παλαιολόγου, ἀναχώρητα εἰς Βενετίαν διὰ νὰ τὴν τυπώσω ὡς ἐκεῖ εἶχα τυπώσῃ καὶ ἄλλα βιβλία, πλὴν δὲν μοι ἐδόθη ἡ ἄδεια. Ἀνεχώρησα λοιπὸν εἰς Λειψίαν μὲ σκοπὸν νὰ τὴν τυπώσω αὐτόθεν, ὅτε φθάσας εἰς Βιέννην ἔμαθα ὅτι ὁ Αὐτοκράτωρ Ἰωσήφ ὁ Β' εἶχε δώσει ἄδειαν νὰ τυπώνονται ἐκεῖ κάθε γένους τὰ βιβλία τῶν ἐλεύθερα. Βλέπωντας οὖν ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν συνδρομητῶν νὰ ἐγένεν ἐπαρκὴς διὰ τὰ ἐξο-

δα τοῦ τύπου ἐπρόβλεψα παρευθὺς διὰ τὴν κατὰ τύπον διόρθωσιν καὶ καλλωπισμὸν τῆς βίβλου, διὰ νὰ εὕρω ἄνδρα εἰδήμονα καθὼς ἀπῆτει ἡ βίβλος. Ὄθεν καὶ κατὰ προμήθειαν θείαν εὗρον τὸν Σοφολογιώτατον Γεώργιον Βεντότην τὸν ἐκ Ζακύνθου ἄνδρα πεπαιδευμένον οὐ μόνον εἰς τὴν Ἑλληνικὴν διάλεκτον καὶ ἐπιστήμην, ἀλλ' ἔτι καὶ εἰς τὴν Λατινικὴν, Ἰταλικὴν, καὶ Γαλλικὴν ἐξησκημένον, καὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἱστοριῶν ἔμπειρον ὅστις οὐ μόνον ἐκοπίασεν ἀντιγράφοντας τὸ βιβλίον (ὡσὰν ὁποῦ τοῦ μακαρίτου μεταφραστοῦ τὸ γράψιμον δὲν ἠδύναντο οἱ τυποθέται νὰ ἀναγνώσωσιν,) ἀλλ' ἀκόμη ἠγωνίσθη καὶ εἰς κομψοτέραν νὰ τὸ μεταβάλλῃ φράσιν, καὶ μὲ διαφόρους ὑποσημειώσεις νὰ τὸ καταγλαίτῃ, καὶ ἐνὶ λόγῳ εἰπεῖν μὲ ὅσα ἀπῆτει μίᾳ τοιαύτῃ βίβλος, νὰ τὸ καθωρατῇ, καὶ τέλος πάντων νὰ τὸ διορθώσῃ ἐπιμελῶς τὸ κατὰ δυνατόν, καὶ εἰς τὴν κατὰ τύπον ἐκδοσὶν. Ὡς ἴδε τοὺς Ἀριθμοὺς 303, 338, 342, 371, 376, 385, 386, 401 καὶ 411.

ΒΕΡΙΒΕΛΟΣ (Συμεών.) Μοναχὸς ἐκ τῆς νήσου Κύπρου, καὶ εἰς τῶν λογίων τῆς 15'. ἑκατονταετηρίδος. Κατὰ τὴν ἐν Βενετία διαμονὴν τοῦ ἐπιδιόρθωσε τὴν Β' ἐκδοσὶν τοῦ Τριφιδίου. Ἰδε τὸν Ἀριθμὸν 14.

ΒΕΡΝΑΡΔΗΣ (Ἄργυρος).

Ἀθηναῖος. Λόγιος ἀνὴρ τῆς ΙΗ'. ἑκατονταετηρίδος, ὅστις ἐδιακρίνετο καὶ διὰ τὸ γένος του καὶ διὰ τὴν παιδείαν του κατὰ τοὺς τίτλους τῆς ἐπιγραφῆς τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ἐκδοθέντος Βίου Ἀγίων. Ἴδε τὸν Ἀριθμὸν 151.

ΒΟΥΛΓΑΡΙΣ (Νικόλαος.)

Ἐγεννήθη ἐν Κερκύρᾳ περὶ τὰς ἀρχὰς τῆς ΙΖ' ἑκατονταετηρίδος ἐκ γοιέων ἐπατριδῶν τῆς νήσου τζήτης. Ἀποπερατωθέντων δὲ ἐν αὐτῷ τῶν στοιχειωδῶν μαθημάτων του μετέβη εἰς τὸ ἐν Παταύῳ Πανεπιστήμιον, ὅπου ἀνηγορεύθη Διδάκτωρ τῆς Ἰατρικῆς τε καὶ φιλοσοφίας. Αἱ δὲ μελέται του περὶ τὰς δύο ταύτας ἐπιστήμας ἐκασμοῦντο καὶ ἀπὸ τὰς περὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν. Κατὰ δὲ τὴν ἐν πατρίδι ἐπιστροφὴν του, ὁ ἐκεῖ ἀρχηγὸς ἀντιπρόσωπος τῆς Ἑνετικῆς Ἀριστοκρατίας τὸν διώρισε *Κριτὴν τῆς Πολιτείας*, ὡς ὁ ἴδιος ἐπονομάζεται ἐν τῷ συγγράμματί του *Κατήχησις ἱερά*. Πρὶν τῆς ἐκδόσεως τοῦ συγγράμματος τούτου, ἐγκολληθῆναι εἰς τὴν συγγραφὴν τῆς ἀκολουθίας τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος. Ὁ Παπαδόπουλος, ὁμιλῶν περὶ τοῦ Νικολάου Βούλγαρι, ἐν τῷ συγγράμματί του, *Historia Gymnasii Patavini*, γράφει ἐν σελ. 317, τὰ ἐφεξῆς. *In illis versabatur, cum Sponius (Itin. Tom. I p. 125) Corcyram n̄visit, convenitque virum eruditissimum,*

quem ex Theologiae et graecae linguae peritia laudat. Quo anno decesserit in patria, non novimus, nec tamen ante an. 1684, nam triennio ante Catechesis ejus excudebatur Venetiis. Κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ ἰδίου Παπαδοπούλου ὁ Νικόλ. Βούλγαρις συνέγραψε καὶ ἕτερον πόνημα Θεολογικόν, καὶ διάφορα Ἑλληνικὰ Ἐπιγράμματα τὰ ὁποῖα αὐτὸς ἴδε. *Tractatus de necessariis ad salutem, pium ac perutile opusculum . . . . Aliqua etiam ab eodem Nicolao Epigrammata Graeca conscripta, et sparsim edita, vidimus.* Ἴδε τοὺς ἀριθμ. 106 καὶ 110.

ΒΟΥΛΓΑΡΙΣ (Εὐγένιος). Ὁ σοφώτατος ἀνὴρ οὗτος ἐγεννήθη, κατὰ τὴν γνώμην τινῶν, ἐν Κερκύρᾳ τὴν 11 αὐγούστου τοῦ 1716 ἔτους ὅτε ἡ νῆσος αὕτη ἐπολιορκεῖτο παρὰ τῶν Τούρκων, καὶ ἐλευθερώθη ἐκ τῆς πολιορκίας διὰ θαύματος τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος (1), καὶ ἔνεκα τούτου ὠνομάσθη Ἐλευθέριος. Ἄλλοι δὲ λέγουσιν ὅτι ἐγεννήθη ἐν τῇ νήσῳ Ζακύνθῳ ὅπου κατοικοῦν οἱ γονεῖς του,

(1) Ἐκτοτε γίνεται ἐν Κερκύρᾳ ἐπισημῶς κατὰ τὴν 14 τοῦ αὐγούστου μηνὸς ἡ πομπὴ τοῦ λειψάνου τοῦ θαυματουργοῦ ἁγίου εἰς τὰ περὶ τῆς πόλεως τεῖχη, πρὸς ἀνάμνησιν τῆς ἐλευθερώσεώς της ἀπὸ τὴν πολιορκίαν τῶν Τούρκων.

καὶ ἐβαπτίσθη ἐν τῷ ναῷ τῆς φανερωμένης, ὅστις ἦτον ἡ ἐνορία αὐτῶν· προσθέτουσι μάλιστα ὅτι σώζεται μέχρι τοῦδε ἐν τῷ ῥηθέντι ναῷ ὁ κώδης, ἐπὶ τοῦ ὁποίου εὑρίσκεται κατεγεγραμμένον τὸ ὄνομα τοῦ Ἐλευθέριος ὅπερ ἔλαβεν ἐν τῇ κολυμβήθρα. Θέλω δὲ συμβιβάσει τὰς δύο ταύτας γνώμας λέγων ὅτι ὁ μὲν πατὴρ τοῦ φωστῆρος τούτου τῆς Ἑλλάδος ἦτο Κερκυραῖος, ἡ δὲ μήτηρ του Ζακυνθία, τὴν ὁποίαν ἐνυμφεύθη κατὰ τὴν ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ διαμονὴν του, μεταβάντος ἐκεῖ ἵνα εὖρη πόρον ζωῆς. Κατήγετο οὗτος ἀπὸ τιμίαν μὲν ἀλλὰ πτωχὴν οἰκογένειαν τοῦ προαστείου Κερκύρας *Μανθουκίου*, καὶ ὄχι ἐκ τῆς λαμπρᾶς οἰκογενείας τῶν Βουλγάρων, ἧτις παρὰ τῆς Βενετικῆς Κυβερνήσεως ἐκοσμήθη μὲ τὸν τίτλον τοῦ Κόμητος, ὡς ἐσφαλμένως ἀναφέρει ὁ βιογράφος τοῦ Εὐγενίου Γεώρ. Αἰνιάν(1). Ὑποστηρίζω τὴν γνώμην μου ταύτην ἐπὶ τῆς ἰδιοχείρου Διαθήκης τοῦ Εὐγενίου, δι' ἧς διατάττει γὰρ δοθοῦν εἰς τὴν ἐν Ζακύνθῳ ἐκκλησίαν τὴν ἐπιλεγομένην φανερωμένην ἐν τῇ ἀμμῷ 1000 ρούμβλια, καὶ 1000 εἰς τὸν ἐν Κερκύρα περιβλεπτον ναόν· τοῦ ἀγίου καὶ θαυματουργοῦ Σπυ-

(1) Συλλογὴ ἀνεκδότων συγγρμμάτων Εὐγενίου τοῦ Βουλγάρου. Ἐν Ἀθήναις 1838 Τομ. Β' σελ. 17.

ρίδατος. Ὁ δὲ Κόμης ἐπλασίασε τουλάχιστον εἰς τὴν ἀλήθειαν λέγων· Ὁ Βουλγαρικὸς πατήρ του δὲν ἀνήκεν ἀμέσως εἰς τὴν πλοουσία οἰκογένειαν τῶν ὁμωνύμων του Βουλγάρων. Ἐδιδάχθη ὁμοίως ἐν Κερκύρα τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν ὑπὸ τοῦ ἐκεῖ σχολάρχου ἱερομονάχου Ἱερεμία Καβαδία, καὶ ἐν Κεφαλληνίᾳ φιλοσοφικὰ μαθήματα ὑπὸ Βικεντίου τοῦ Δαμωδοῦ. Μετὰ ταῦτα μετέβη εἰς Ἄρταν ὅπου ἐσχολάρχει ὁ σοφὸς Ἀθανάσιος, περὶ οὗ ἀναφέρει ἐν τῇ Λογικῇ του μνημονεύων τοὺς τότε ἀκμάζοντας πεπαιδευμένους ἀνδρας τῆς Ἑλλάδος. Φοβηθεὶς δὲ τὴν ὄργην τοῦ Μητροπολίτου Ἄρτης, κατὰ τοῦ ὁποίου εἶχε συνθήσῃ ἀναφορὰν πρὸς τὸν Πατριάρχην ἐν ὀνόματι ἐνός ἱερέως παρ' αὐτοῦ ἀδίκως καταδικασθέντος εἰς ἀργίαν, μετέβη εἰς Ἰωάννινα, ὅπου ἐσχολάρχει ὁ σοφὸς Μεθόδιος ὁ Ἀνθρακίτης· ἐκεῖ δὲ ἐχειροτονήθη διάκονος, μετονομασθεὶς Εὐγένιος ἀντὶ Ἐλευθέριος. Φημιζόμενος παρὰ τοῦ σχολάρχου Ἀνθρακίτου ὡς ὁ ἐγκριτώτερος μεταξὺ τῶν μαθητῶν του, καὶ γνωστὸς εἰς ὄλους διὰ τὴν μεγάλην εὐρυτίαν του, ἔλαβε παρὰ φιλογενῶν τινῶν ἐμπόρων τῆς πλουσίας πόλεως τῶν Ἰωαννίνων τὰ μέσα γὰρ μεταβῆ εἰς Βενετίαν πρὸς τελειοποίησιν τῆς μαθήσεώς του. Ἀπατάται

λοιπόν ὁ Κούμας λέγων, «Μ' ὄ-
 ραλον ὅτι οἱ γονεῖς του δὲν εὐ-
 πθάνουντο μὲ περίσσειαν διὰ νὰ
 πέρδεύωσιν εὐρυχώρως διὰ τὴν
 παιδίαν τοῦ υἱοῦ των, ἐπλή-
 ηρωσαν ὁμῶς τὴν ἐπιθυμίαν του
 καὶ τὸν ἔστειλαν εἰς Πατάβιον.»
 Ἀντιρῶσκει δὲ ὁ Αἰνιάν αὐτὸς
 ἐαυτῷ γράφων ὅτι ἔλαβεν ὁ
 Εὐγένιος συκδρομὴν παρὰ τε-
 τῶν ἐμπόρων τῆς πόλεως τῶν
 Ἰωαννίνων διὰ τὰ μεταβῆ εἰς
 Ἰταλίαν, ἐν ᾧ προλαβόντως
 εἶπεν ὅτι ἐκατάγστο ἀπὸ τῆς
 ἐν Κερκίρα ἀρχαίας γενιᾶς
 τῶν Βουλγάρων, ἐχόντων τὸ
 πλοῦσιον εἰσόδημα τοῦ ναοῦ
 τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος.»

Ὁ Εὐγένιος, εἰς τὴν ἀπροσδύ-
 κητον ταύτην τύχην, δραμαίως
 μετέβη εἰς Παταύιον, καὶ ὡς ἔ-
 λαφος διψῶσα, ἐδιδάσκετο τὴν
 Λατινικὴν, Ἰταλικὴν, Γαλλι-
 κὴν, καὶ αὐτὴν τὴν Ἑβραϊκὴν
 γλώσσαν, ἢν μαθὼν εἰς βραχύ-
 τον διάστημα χρόνου, ὡς ἄδε-
 ται, ἐξέπληξε τὸν διδάσκαλόν
 του. Καρῦττων δὲ τοὺς λόγους
 τοῦ Εὐαγγελίου ἐν τῷ ναῷ τοῦ
 ἁγίου Γεωργίου εἰς Βενετίαν, οἱ
 πλοῦσιοι ἔμποροι Μικροῦτσοι, ὡς
 λέγει ὁ Κούμας (1), ἐμαγεύθη-
 σαν ἀπὸ τὰς χάριτας του, καὶ
 ἀπερῶσαν, μαζὴ μὲ τὸν ὑλικὸν
 πλοῦτον τὸν ἐκ τῆς ἐμπορίας
 συναζόμενον, νὰ στείλωσιν εἰς
 τὴν πατρίδα των καὶ τὸν ἀνε-
 κτίμκτον τοῦτον θησαυρόν. Τὸν

(1) Νεωτέρη Ἱστορία. Τόμ. 16'.
 σελ. 559.

ἐκατάπεισαν νὰ γείνη διδάσκα-
 λος τῶν Ἰωαννίνων, τὸν ἐσυμ-
 φώνησεν καὶ τὸν ἐξαπέστειλαν
 ἐκεῖ. Τοῦτο συνέβη περὶ τὸ
 1742 ἔτος. Ὁ Εὐγένιος ἤρχισε
 νὰ ἐκτείνῃ ἐκεῖθεν εἰς ὅλην τὴν
 Ἑλλάδα τ' ὄνομά του. Οἱ δὲ ὀ-
 παδοὶ τοῦ Βαλάνου, εἴτε ἀπὸ
 ἀλθρινὸν ζῆλον εἴτε ἀπὸ ζηλο-
 φθονίαν κινούμενοι, ἐξωπλίθη-
 σαν κατὰ τῶν μαθημάτων τοῦ
 νέου διδασκάλου. Μ' ὄλον ὅτι
 πρὸς ἀπόδειξιν τῆς θεοσεβείας
 του συνέγραψε καὶ παρέδιδε καὶ
 σχολαστικὴν Θεολογίαν, ἣνα γ-
 κάσθη νὰ ζητήσῃ ἀλλοῦ τὴν ἡ-
 συχίαν του. Ἡ μικρὰ πολίχνη
 τῆς Μακεδονίας Κοζάνη, ἔχου-
 σα τότε ἐμπόρους πλουσίους καὶ
 φιλοκάλους, ἐπροσκάλεσεν εἰς
 τὸ σχολεῖον τῆς τὸν Εὐγένιον
 κατὰ τὸ 1750 ἔτος. Εἰς ἐν κε-
 φάλαιον τῆς εἰρημένης Σχολα-
 στικῆς Θεολογίας, ἥτις ἔμεινεν
 ἀνέκδοτος, ἐδιδάσκετο δὲ εἰς
 πολλὰ σχολεῖα χειρόγραφος, δι-
 ηγεῖται ὁ Εὐγένιος ἐν εἰρήνῃ ἐπι-
 στολῆς πρὸς τὸν ἐρωτήσαντα
 περὶ τοῦ προπατορικοῦ πταίσι-
 ματος, τὴν μετάβασιν του ταύ-
 ταν λέγων, οὐκ ἀντέχομεν,
 ἀλλ' ὑπεχωρήσαμεν, ὡς ἀφ'
 ὄππου ἐπ' ὄρον ἀπὸ τῆς λαμ-
 πρᾶς πόλεως τῶν Ἰωαννίνων
 ἐπὶ τὴν μικρὰν μεταβάντες
 Κοζάνην. Ἐπειδὴ δὲ ἐφιλοτι-
 μεῖτο νὰ ὀμιλῇ καὶ ἐπ' ἀμείω-
 νος γλαφυρότατα ἀνήκουστον ἔ-
 ως τότε, δὲν ἔμεινεν ἀμφιβολία
 καὶ εἰς αὐτὸν τὸν κλῆρον ὅτι ἦ

τὸ στυλὸς καὶ ἐδραίωμα τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ἐνεκα δὲ τούτου ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἱερὰ Σύνοδος, Πατριαρχεύοντος Κυρίλλου τοῦ 5, ἐκρίνεν ὠφέλιμον νὰ συστήσῃ σχολεῖον Ἑλληνικὸν εἰς τὸν Ἄθωνα, καὶ νὰ προσκαλέσῃ εἰς αὐτὸ σχολάρχην τὸν Εὐγένιον, ὅστις μετὰ τῆς φιλοσοφίας ἠδύνατο νὰ διδάσκῃ τοὺς μέλλοντας κληρικούς καὶ ποιμένας τοῦ χριστιανικοῦ λαοῦ τὰ δόγματα τῆς ἱερᾶς ἡμῶν πίστεως. Μ' ἐντιμὸν τρόπον προσεκλήθη ὁ Εὐγένιος εἰς τὸ Πατριαρχεῖον, συμφωνηθεὶς μὲ τὸν ἀνήκουστον τότε διδασκαλικὸν μισθὸν χιλίων γροσίων κατ' ἔτος, καὶ εἰς νέον οἰκοδόμημα, χωροῦν περίπου 500 μαθητὰς ἐστάλη κατὰ τὸ 1753 ἔτος εἰς τὴν νέαν ἑδραν τοῦ. Ἀπ' ὅλα τὰ μέρη συνέρρεον μαθηταὶ ἵν' ἀκούσωσι τὸν δεῦτερον Πλάτωννα. Πέντε ἔτη διήρκεσεν ἡ Ἀθωνιάς σχολή, ἀλλ' ἡ ἐνέργειά της ἔμεινε διαρκεστάτη εἰς τὸ γένος. Ὁ σχολάρχης δὲ ἔνεκα διαφόρων ταραχῶν τῶν Μοναχῶν, προσκευομένων παρὰ τοῦ Πατριάρχου Κυρίλλου, ἠναγκάσθη ν' ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τὸν Ἄθωνα, καὶ νὰ ὑπέγῃ πρὸς ἡσυχίαν τοῦ εἰς Θεσσαλονίκην. Ἐκ τῆς πόλεως ταύτης μετέβη εἰς Κωνσταντινούπολιν κατὰ τὸ 1761 ἔτος, προσκληθεὶς ὡς διδάσκαλος τῶν ἐπιστημῶν ἐν τῷ σχολεῖῳ τοῦ Πατριαρχείου. Σερπούλλ δὲ, ὁ τότε Πατριάρχης,

τὸν ἀνηγόρευσε Ρεφερενδάριον τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας, ὁμοχωρὶς εἶδος καταγραφῆσεως, λέγει ὁ Κούμας, ὅστις, ἐν τῇ Ἱστορίᾳ τοῦ ἀναφέρει καὶ τὰ ἐξῆς. «Βπιτρέψας (ὁ Εὐγένιος) εἰς τὸν οἶκόν του ἐκ τοῦ Πατριαρχείου ἔγραψε πρὸς τὸν Σαμουήλ εὐχαριστήριον ἐπιστολὴν ὑπογράφας τὸ νέον ὀρθόδοξόν του μὲ διτόσημον ἀρχίνοϊαν ὁ παρ' ἡμῶν σήμερον εἰς κατ' ἀναγραμματισμὸν ἀναδειχθεὶς Ἐρρὸς διὰ φρενός.» Ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει σχολαστικοὶ τὸν κατέτρεχον καὶ οὐκ ὀλίγας πικρίας ἐδοκίμαζε καθ' ἐκάστην, ἀπεφάσισε ν' ἀναχωρήσῃ διὰ τὴν Λειψίαν ἐπὶ λόγῳ νὰ ἐπιστατήσῃ εἰς τὴν τύπωσιν τῶν συγγραμμάτων του. Βλθόντας κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην εἰς Λειψίαν τοῦ στρατάρχου τῆς Γρωσίας Θεοδώρου Ὀρλόφ, καὶ θαυμάσαντος τὴν ἀρχίνοϊαν καὶ πολυμάθειαν τοῦ ἱεροδιακόνου Ἑλληνος, σχετισθέντος ἤδη μετ' αὐτοῦ, ὡς ἀναφέρει ὁ Ἀθανάσιος Πάριος, ἡ θεία πρόνοια ἀπεφάσισε τὸ λαμπρὸν μέλλον τοῦ Εὐγενίου, προσκληθέντος νὰ μεταβῇ εἰς Πετρούπολιν ἀπὸ τῆς Αὐτοκρατορίσσαν Αἰκατερίνην τὴν Β', ἣτις ἐνθουσιάσθη ἀπὸ τοὺς ἐπαίνους τοῦ ὑπὸ τοῦ στρατάρχου Ὀρλόφ. Ὁ Εὐγένιος ἔλαβε τὴν πρόσκλησιν ταύτην ἐν ᾧ εὕρισκετο ἐν Βερολίῳ. Ἀφίχθεις δὲ εἰς Ῥωσσίαν ἐχειροτο-

νήθη Ιερεύς παρά τοῦ Μητροπολίτου Μ.σχ. Πλάτωνος τὴν 30 Αὐγούστου τοῦ 1775, καὶ κατὰ τὴν α' Ὀκτωβρίου 1776 ἐχειροτονήθη Ἀρχιερεύς καὶ ἀνεδείχθη πρῶτος Ἀρχιεπίσκοπος Σλαβονίου καὶ Χερσῶνος. Περελθόντων δὲ ἐτῶν τινῶν ἠναγκάσθη ἕνεκα τῆς προζεβηκυίας ἡλικίας του νὰ παραιτηθῆ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς του, καὶ νὰ ζήσῃ ἐν ἡσυχίᾳ ἐν Πετροπόλει, ὅπου ἀπεβίωσε τῇ 10 Ἰουν. τοῦ 1806, ζήσας 89 ἔτη καὶ δέκα μῆνας, γεννηθεὶς, ὡς προείπομεν τὸ 1716 ἔτος Αὐγούστου 11. Ὁ ἔγένιος ἀριθμεῖται μεταξὺ τῶν πολυγράφων, συντάξας, καὶ μεταφράσας διάφορα βιβλία θεολογικά, φιλοσοφικά τε καὶ φιλολογικά εἰς τὴν ἀρχαίαν ἢ εἰς τὴν κοινὴν ἡμῶν γλῶσσαν. Περὶ τῶν τελευταίων τούτων θέλω κἀμνεὶ μνησθῆν ἐν τῷ Β' Μέρει τοῦ παρόντος Καταλόγου. Περὶ δὲ τῶν πρώτων ἴδε τοὺς Ἀριθμοὺς 216, 239, 245, 268, 306, 327, 347, 352, 356, 377, 387, 391, 392 καὶ 404.

ΒΟΥΣΤΡΟΝΙΟΣ (Γεώργιος). Ἐγεννήθη ἐν Λευκασίᾳ, πόλει τῆς νήσου Κύπρου, περὶ τὰ τέλη τῆς 15' ἑκατονταετηρίδας. Ἐκ τῆς νεανικῆς του ἡλικίας μετέβη εἰς Ῥώμην ἰνα κάμῃ τὸ σπουδᾶς του ἐν τῷ Φροντιστηρίῳ τῶν Γραικο-Οὐνιτῶν. Ἀποπερατωθεῖσων δὲ τῶν σπουδῶν του ἀνηγορεύθη Διδάσκαλος τῆς Φιλοσοφίας καὶ τῆς Θεολο-

γίας τοῦ ῥηθέντος Φροντιστηρίου, καὶ χειροτονηθεὶς Ἱερεύς τοῦ Δυτικοῦ δόγματος κατετάχθη εἰς τὸ τάγμα τῶν Ἱητουϊτῶν. Μετεφράσεν ἐκ τῆς Λατινικῆς εἰς τὴν ἑβραϊκὴν γλῶσσαν μικρὸν Θεολογικὸν πόνημα τοῦ σοφοῦ Καρδινάλιου Βελλαρμίνου. Ἴδε τὸν ἀριθμὸν 71.

Γ.

ΓΑΒΡΙΗΛ (Σεβῆρος). Ἐγεννήθη τὸ 1541 ἔτος ἐν Μονεμβασίᾳ, ὅπου διδαχθεὶς τὰ Ἑλληνικὰ μαθήματα, ἐχειροτονήθη καὶ ἱερεύς. ἔχων δὲ κλίσιν εἰς τὴν μάθησιν μετέβη κατὰ τὸ 1573 ἔτος, καὶ 16' ἔτος τῆς ἡλικίας του, εἰς Βενετίαν. οἱ δὲ ἐπίτροποι τοῦ πρὸ ὀλίγου ἀνεγεροθέντος ἱεροῦ ναοῦ τοῦ Ἀγίου Γεωργίου, τὸν ἐψήφισαν ἐφημέριον αὐτοῦ. Ἀναχωρήσαντα μετὰ ταῦτα εἰς Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἀναγνωρισθείσης τῆς Θεολογικῆς του παιδείας ὑπὸ τῆς ἱερᾶς Συνόδου, ὁ Πατριάρχης Ἱερεμίας κατὰ τὸ 1577 ἔτος, τὸν ἐχειροτόνησε Ἀρχιεπίσκοπον Φιλαδελφίας, μητροπόλεως τῆς Ἀσίδας. Τοῦτο μαθόντες οἱ οἱ ἐν Βενετίᾳ Ὀρθοδοξοὶ Χριστιανοὶ, τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ὑπερέβαινε τὰς τέσσαρας χιλιάδας, προσεκάλεσαν τὸν νεοχειροτονηθέντα Ἀρχιεπίσκοπον Φιλαδελφίας νὰ τοὺς ποιμάνῃ ὡς ἀρχιερεύς των. Ὁ Γραβιήλ ἐν-